

Bērna dzirdes kontrolsaraksts

Kas manam bērnam būtu jāprot? Dzimšana – 1 gads

Dzirdēšana un saprašana	Runāšana
Dzimšana – 3 mēneši	
<ul style="list-style-type: none"> Satrūkties no skaļiem trokšņiem Apklust vai smaidīt, ja ar to sarunājas Bērns, šķiet, atpazīst jūsu balsti un nomierinās, ja raudāja Reaģējot uz skaņu, pastiprinās vai samazinās sūkāšana 	<ul style="list-style-type: none"> Patiku apliecina ar skaņu (milīgas skaņas) Dažādas vajadzības paziņo ar dažāda veida raudām Smaida jūs ieraugot
4 – 6 mēneši	
<ul style="list-style-type: none"> Pavērš acis skaņas virzienā Reaģē uz jūsu balsis intonācijas izmaiņām Pamana rotaļlietas, kas rada skaņu Pievērš uzmanību mūzikai 	<ul style="list-style-type: none"> Vāvuļojošas skaņas, kas vairāk līdzinās runai, iekļaujot dažādas skaņas, tostarp p, b un m Ķiķina un smejas Balsī paziņo par sajūsmu vai nepatiku Izdod guldzošas skaņas, kad atstāts viens vai rotaļājas ar jums
7 mēnesis – 1 gads	
<ul style="list-style-type: none"> Patik rotaļas, piemēram, "Kas tur ir?" un "Cepu, cepu kukulīti" Pagriežas un skatās skaņas virzienā Klausās, kad ar viņu sarunājas Atpazīst sadzīves lietu nosaukumus, piemēram, "krūze", "kurpe", "grāmata" vai "sula" Sāk reaģēt uz lūgumiem un jautājumiem (piemēram, "nāc šurp!" vai "gribi vēl?") 	<ul style="list-style-type: none"> Vāvuļošana ietver garo un īso skaņu grupas, piemēram, "tata upup bibibibi" Izmanto runu vai skaņas, kas nav raudāšana, lai pievērstu un saglabātu uzmanību Saziņai izmanto žestus (māšana, roku turēšana augšā, ja grib klēpī) Atdarina dažādas runas skaņas Apmēram ap pirmo dzimšanas dienu var pateikt pāris vārdus (sveiks, suns, tētis, mamma), tomēr skaņas var vēl būt neskaidras.

Kas manam bērnam būtu jāprot? 1 – 2 gadi

Dzirdēšana un saprašana	Runāšana
<ul style="list-style-type: none"> Atbildot uz jautājumu, norāda uz dažādām ķermeņa daļām. Seko vienkāršām pavēlēm un izprot vienkāršus jautājumus ("Ripini bumbu!" "Nobučo mazuli!" "Kur ir tava kurpe?"). Klausās vienkāršus stāstus, dziesmas un pantus ar atskaņām. Norāda uz attēliem grāmatā, kad tie tiek nosaukti. 	<ul style="list-style-type: none"> Ar katru mēnesi saka vairāk vārdu. Lieto jautājumus ar vienu vai diviem vārdiem ("Kur kaķēns?" "Ej, atā, atā?" "Kas tas?"). Savieno kopā divus vārdus ("vēl cepumus," "negribu sulu," "mamma grāmata"). Lieto daudz dažādu līdzskaņu vārdu sākumā.

Kas manam bērnam būtu jāprot? 2 – 3 gadi

Dzirdēšana un saprašana	Runāšana
<ul style="list-style-type: none"> • Saprot nozīmes atšķirības ("iet - stāvēt," "iekšā - uz," "liels - mazs," "augšā - lejā"). • Paklausa lūgumiem ("Paņem grāmatu un noliec uz galda!"). • Ar patiku ilgāku laiku klausās stāstus	<ul style="list-style-type: none"> • Gandrīz ik visam zina nosaukumu. • Lieto divus – trīs vārdus, prasot lietas un runājot par tām. • Lieto skaņas k, g, f, t, d un n. • Runu lielākoties saprot pazīstami klausītāji. • Bieži prasa vai vērs uzmanību uz objektiem, nosaucot tos

Kas manam bērnam būtu jāprot? 3 – 4 gadi

Dzirdēšana un saprašana	Runāšana
<ul style="list-style-type: none"> • Dzird jūs, kad saucat no otras istabas. • Dzird televizoru vai radio tādā pašā skaļumā kā citi ģimenes locekļi. • Atbild uz vienkāršiem jautājumiem "kas?", "ko?", "kur?" un "kāpēc?".	<ul style="list-style-type: none"> • Runā par aktivitātēm skolā vai draugu mājās. • Cilvēki ārpus ģimenes parasti saprot bērna runu. • Lieto daudz teikumu, kuros ir 4 vai vairāk vārdus. • Parasti runā viegli, neatkārtojot zilbes vai vārdus

Kas manam bērnam būtu jāprot? 4 – 5 gadi

Dzirdēšana un saprašana	Runāšana
<ul style="list-style-type: none"> • Uzmanīgi klausās īsu stāstījumu un atbild uz vienkāršiem jautājumiem par to. • Dzird un saprot lielāko daļu no tā, ko saka mājās un skolā.	<ul style="list-style-type: none"> • Lieto teikumus, kuros ir daudz detalizētas informācijas ("Lielākais persiks ir mans."). • Stāsta stāstus, pieturoties pie tēmas. • Viegli sazinās ar citiem bērniem un pieaugušajiem. • Lielāko daļu skaņu izrunā pareizi, atskaitot dažas, piemēram, s, r, v, z, ch, sh, th. • Saka vārdus ar atskaņām. • Nosauc atsevišķus burtus un ciparus. • Izmanto to pašu gramatiku, ko pārējie ģimenes locekļi

Ja jums ir bažas par bērna runu, valodu vai dzirdi, lūdzu, pārrunājiet to ar vispārējās veselības aprūpes ārstu vai veselības aprūpes māsu

